

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Organ
Samhällsbyggnadsnämnden

Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår regionstyrelsen besluta

att överlämna länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033 till regeringen.

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit Trafikverket och länsplaneupprättarna att ta fram Nationell plan och länsplaner för perioden 2022-2033. Detta uppdrag upprepas var fjärde år för att aktualisera planerna.

Länsplanen för Örebro län har fått en ökad budget jämfört med nuvarande länsplan. Planförslaget inrymmer infrastrukturåtgärder på statligt vägnät som är föreslagna i åtgärdsvalsstudier och medel till medfinansiering av åtgärder på kommunalt och enskilt vägnät samt samfinansiering av åtgärder på nationell infrastruktur. Planen har tagits fram med hjälp av kommuner, Trafikverket, Länsstyrelsen i Örebro län, näringsliv och Svealandstrafiken.

Till länsplanen hör bilagor som beskriver styrande mål och strategier, ett uppdaterat nuläge utifrån flera olika perspektiv, bl a trafiksäkerhet, och en strategisk hållbarhetsbedömning som Trivector tagit fram. I hållbarhetsbedömningen ryms en lagstadgad miljöbedömning och en social konsekvensbedömning.

Planförslaget remitterades mellan 11 oktober 2021 och 21 januari 2022. I stora drag har remissförslaget fått positiv respons och inriktningen och kärnan i planen är bibehållen efter remissen. Remissen föranleder endast mindre förändringar som gör att beslutsversionen skiljer sig något från remissversionen gällande satsningar (objekt).

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Ärendebeskrivning

Länsplanen är en tolvårig handlingsplan som revideras var fjärde år. Revideringen ger möjlighet att uppdatera aktualiteten i infrastruktursatsningarna och med hänvisning till ny forskning och trender i samhället göra infrastrukturåtgärder som är riktade mot samtida behov identifierade brister.

Vad är nytt med den nya länsplanen och vad är borttaget i den gamla?

Det övergripande målet har omarbetats där klimatet har fått tydligare roll och prioritet i skrivningen än tidigare. Transporteffektivitet har lagts till.

De viktiga *funktionerna* var otydliga för många som arbetar med länsplanen. Funktionerna utgör nu tydligare en bit av en kaka varav en funktion skrivits om för att tydligare lyfta landsbygdsperspektiven.

Strategierna är till för att styra utvecklingen mot att uppnå goda funktioner. Det är nu tydligare att det finns en hierarki mellan strategierna mot tidigare. Framförallt en strategi har skrivits om för att öka fokus på ett jämlikt och jämställt resande.

Planramen har ökat lite grann. Efter regeringens tilldelning i direktivet och Trafikverkets justering av tilldelningen, utifrån vad vi haft för utfall tidigare år, så har budgeten ökat med 3.7 procent till 1 161 miljoner kronor.

Gränsen för namngivna objekt har höjts från 25 miljoner kronor till 50 miljoner kronor.

Ingen remissinstans är emot den uppdaterade inriktningen, en majoritet är positiva.

Fördelning av medel

Fördelningen av pengar mellan åtgärdsområden utvecklas över tid utifrån vilka behov som finns och identifieras i utredningar. Andelen medel till större vägombyggnationer minskar rejält mot tidigare och samtidigt tilldelas mer pengar i planförslaget till alla andra typer av åtgärder. Nedan följer kort sammanfattning av förändringarna:

Åtgärdsområdet *Större vägombyggnationer* minskar från 420 till 202 miljoner kronor. Två stora anledningar är att Svennevad-Kvarntorp är färdigt och att vi inte har något åtgärdsförslag i någon utredning som rekommenderar att vi bygger om en väg till 2+1-väg, vilken är den mest kostnadsdrivande åtgärden. Befintligt *stöd till mötesfria vägar* från Nationell plan kommer att förlängas,

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

det var tidigare begränsat till år 2022. Det innebär att vi kommer få ”rabatt” (OBS preliminärt förslag från Trafikverket som inte blir klargjort förrän nationell plan är beslutad) på objektet Kvarntorp-Almbro än vi fått tidigare. Dock har projektet fördyrats rejält så rabatten kommer knappt märkas. Förbifart Hjulsjö på väg 63 har påbörjats och ligger för genomförande år 1-3.

Inga förändringar mot remissversionen.

Mindre kollektivtrafikåtgärder på statligt vägnät får en ökning från 60 till 80 miljoner kronor. Det beräknas täcka en del av det identifierade behovet med att anpassa tillgängligheten på hållplatser, bygga nya vändplatser och ger utrymme till att bygga pendlarparkeringar.

Inga förändringar mot remissversionen.

Mindre trafiksäkerhetsåtgärder på statligt vägnät ökar i förslaget från 78 till 150 miljoner kronor. En stor anledning är att åtgärdsförslagen rymmer fler små åtgärder än större vägombyggnationer och att gränsen för namngivna objekt höjts.

Inga förändringar mot remissversionen.

Cykelåtgärder på regionalt vägnät ökar från 100 till 237 miljoner kronor. Tre faktorer påverkar främst; samhällsekonomisk nytta, behov och kostnadsfördyringar. *Stöd till statliga cykelvägar från Nationell plan* är nytt för denna planomgång och kommer enligt Trafikverket att betalas ut baserat på utfall per år som en rabatt (OBS preliminärt förslag från Trafikverket som inte blir klargjort förrän nationell plan är beslutad). Stödet ska hantera kostnadsfördyringarna men det är ingen garanti att man tilldelas rabatt och vi vet inte hur mycket pengar det rör sig om.

Ett nytt cykelobjekt har lagts till, Östansjö – Hallsberg. Detta med anledning av Trafikverkets dubbelspårsprojekt Hallsberg – Degerön. Inom projektet ska väg 529 byggas om och få cykelväg till Östansjö. Nya objektet i länsplanen ska hantera den saknade länken.

För åtgärdsområdet *Samfinansiering av Nationell plan* finns två objekt i förslaget:

- *Frövi bangård* ska byggas om och våra pengar finansierar en cykelbro. Trafikverket har tagit över kostnad för järnvägsplan så nu avsätts 29 istället för 31 miljoner kronor för bron.
- *Kollektivtrafikåtgärder på väg 50*. För att förbättra väg 50 i Örebro med

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

fokus på kollektivtrafiken, utifrån förslag i en åtgärdsvalsstudie. En fortsatt utredning ska göras, troligtvis med start 2022/2023. 10 miljoner avsätts.

- *Örebro Södra*. I nuvarande länsplan finns 20 miljoner kronor avsatta till åtgärder på *Örebro Södra*. I planförslaget föreslogs medlen tas bort, för enligt Trafikverket dröjer åtgärderna så länge att pengarna i länsplanen inte taktar med den processen. Under hösten har ett arbete med stationen bidragit med mer kunskap och medlen bör ligga kvar och finansiera trafiksäkerhetsåtgärder.

Utvecklingsåtgärder har samma fokus som förut, att finansiera utredningar och hantera hastigt uppkomna behov. *Bristlistan* (avsnitt 6.2) är en prioritering för vilka stråk/platser som ska utredas först. Listan har uppdaterats för att mer akuta behov har uppkommit sedan nuvarande länsplan antogs.

Det *finmaskiga vägnätet/mindre vägnätet* har utretts och 30 miljoner kronor avsätts för åtgärder som inte kräver vägplan. En vidare utredning krävs.

Budgeten för *Statlig medfinansiering* till kommunalt och enskilt vägnät utökas från 295 miljoner till 305 miljoner kronor totalt. *BRT-systemet* har tidigare lagts mot planerat och 35 miljoner kronor väntas få utfall 2021. 90 miljoner ligger kvar i planen 2022-2033. Statlig medfinansiering för *Regionbussarnas framkomlighet* ligger kvar med samma summa på 50 miljoner kronor. Regionbussarnas framkomlighet i tätorter är i planförslaget den högst prioriterade bristen och planen är att åtgärder ska hittas innan nästa planrevidering. Utredning ska göras tillsammans med kommunerna och Trafikverket.

Att BRT får utfall 2021 och budgeten ökas lite ger mer pengar till medfinansiering av mindre åtgärder på kommunalt vägnät, från 114 till 140 miljoner.

Statlig medfinansiering för *enskilda vägar* utökas i förslaget från 500 tkr per år till 1 miljon kronor per år, enligt Trafikverkets rekommendation.

Planeringsutrymmet på har hjälpt oss att hantera kostnadsfördyringar i olika objekt. Inget tyder på att fördyringarna kommer att minska och planeringsutrymmet behålls. Sker inga kostnadsfördyringar går dessa pengar till mindre åtgärder på statligt vägnät; cykel, kollektivtrafik, trafiksäkerhet eller åtgärder som kan skapa effektivare godsflöden.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Beredning

Beslut av länsplanen tas först i Samhällsbyggnadsnämnden. Beslutet handlar om att låta Regionstyrelsen fatta beslut om att skicka länsplanen till regeringskansliet. Därefter tar regeringen beslut om Nationell plan för transportinfrastruktur 2022-2033, där Region Örebro läns länsplan ingår. När Nationell plan är beslutad återstår ett formellt beslut i regionfullmäktige om att fastställa länsplanen. Vid fastställandet kan fördelningen av medel i länsplanen inte ändras.

Bedömning

Bilagt finns en strategisk hållbarhetsbedömning av planförslaget, objektivt framtagen av Trivector.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Den strategiska hållbarhetsbedömningen av planförslaget hanterar även dessa perspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att skicka ut länsplanen på remiss får inga ekonomiska konsekvenser för Region Örebro läns budget.

Beslutsunderlag

Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033
Bilaga 1 – Mål och planer som påverkar länsplanen
Bilaga 2 – Nuläge
Bilaga 3 – Analys av trafiksäkerhetsutveckling av Trafikverket
Bilaga 4 - Strategisk hållbarhetsbedömning för länsplan 2022-2033
Remissynpunkter med bemötanden
FöredragningsPM samhällsbyggnadsnämnden 2022-03-17, länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Johan Ljung
Områdeschef

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

FöredragningsPM
Dnr: 20RS4413

Skickas till:
Regionstyrelsen